

Univers Pedagogic

22 (905),
30 mai 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

VOLUNTARIII CAMPAANIEI „FII ONEST, NU COPIA!”, PREGĂTIȚI SĂ MONITORIZAZE EXAMENELE DE ABSOLVIRE A GIMNAZIULUI

Apoximativ 600 de voluntari s-au angajat să monitorizeze corectitudinea desfășurării examenelor de absolvire a gimnaziului. Aceștia au participat la instruirii intensive, organizate de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, desfășurate în Chișinău, Bălți și Cahul.

Un pas vital în cadrul Campaniei Naționale

Această inițiativă face parte din Campania Națională „Fii ONEST, nu copia!”, un efort susținut de MEC și ANCE pentru a asigura integritatea

procesului de evaluare națională la nivel gimnazial. Voluntarii au fost instruiți în detaliu cu privire la procedurile de desfășurare a examenelor, responsabilitățile lor și aspectele legale implicate.

Angajamentul autorităților și al partenerilor internaționali

Dan Perciun, ministrul Educației și Cercetării, a subliniat importanța acestui efort în asigurarea egalității de șanse pentru toți elevii, indiferent de locația lor în țară. Acest demers vine ca răspuns la discrepanțele semnificative descoperite în rezultatele examenelor de absolvire a clasei a IX-a din diverse raioane ale țării.

Claudia Hermes, Directoarea de Țară GIZ, a evidențiat sprijinul continuu al cooperării germane pentru dezvoltare în lupta împotriva corupției și promovarea integrității în educație. Proiectul, cofinanțat de Uniunea Europeană și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), urmărește să consolideze statul de drept și mecanismele anticorupție din Republica Moldova.

Un viitor educațional fără corupție

Angajamentul ferm al voluntarilor și al partenerilor internaționali marchează un pas semnificativ în transformarea sistemului educațional într-un pilon al integrității și al luptei împotriva corupției. Prin această campanie se urmărește nu doar prevenirea copiatului, ci și promovarea unui mediu educațional corect și echitabil pentru toți elevii.

Finanțare și implementare

Proiectul „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova” este cofinanțat de Uniunea Europeană și BMZ și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare. Această colaborare reflectă angajamentul comun pentru un viitor educațional transparent și etic în Republica Moldova.

CNIDE „Clasa Viitorului” a câștigat premiul Best Tech Initiative la Gala PIN Awards 2024

CNIDE „Clasa Viitorului” a fost distins cu premiul Best Tech Initiative în cadrul prestigioasei Gale PIN Awards 2024. Ceremonia a avut loc pe 23 mai 2024, la Iași, România, reunind elitele tehnologiei și inovației din țară.

educațional, oferind studenților instrumentele necesare pentru a excela în lumea digitală.

Administrația UPSC își exprimă gratitudinea și onoarea pentru această realizare remarcabilă, adresând sincere felicitări echipei CNIDE „Clasa Viitorului”, conduse de dna Victoria Belous. Acest premiu este un simbol al dedicării lor neobosite și al viziunii lor inovatoare.

Felicitări și succes în continuare în drumul către noi înălțimi!

Notă: Gala PIN Awards este un eveniment anual care celebrează excelența în tehnologie și inovație, recompensând inițiativele care au un impact semnificativ asupra societății și economiei. CNIDE „Clasa Viitorului” continuă să fie un exemplu strălucit de cum tehnologia poate transforma educația și poate deschide noi oportunități pentru viitor.

MĂSURI DE SUSȚINERE A TINERILOR CARE VOR SĂ URMEZE O CARIERĂ PEDAGOGICĂ, PREZENTATE DE MEC

Creșteri salariale, plăți unice, sporuri de performanță, promovarea prestigiului profesiei de pedagog, cămine moderne, mentorat sunt doar câteva dintre măsurile propuse de Ministerul Educației și Cercetării, pentru a combate deficitul de cadre didactice și a atrage mai mulți tineri în pedagogie. Aceste inițiative ale MEC, precum și funcțiile didactice vacante în instituțiile de învățământ general din țară, au fost anunțate în cadrul unui eveniment organizat de minister la Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău.

Ministrul Dan Perciun a venit cu un mesaj către absolvenții acestei instituții, în care i-a îndemnat să meargă în școli pentru a se încadra în câmpul muncii. „Acum este momentul să luați o decizie, iar noi ne străduim să creăm condiții mai bune pentru ca decizia voastră să fie una mai simplă. Contăm foarte mult pe voi, mai ales pentru că ați făcut primul pas și ați ales să studiați pedagogia. Ați trecut printr-un stadiu de practică care, sper, v-a motivat și mai mult să contribuiți la creșterea viitoarei generații. În Proiectul Băncii Mondiale reparăm două cămine studentești pentru cei care vor merge la pedagogie, iar în Colegiul vostru se

fac investiții pentru a îmbunătăți procesul educațional. Vom continua să investim și să modernizăm condițiile de studiu”, a menționat Dan Perciun, care a reiterat tot sprijinul din partea ministerului în procesul de angajare a tinerilor specialiști.

În cadrul evenimentului, secretarul de stat Galina Rusu a prezentat funcțiile didactice vacante în instituțiile de învățământ general din țară. Conform datelor MEC, sunt vacante 1879 de funcții didactice. Cel mai mare deficit de pedagogi se atestă în mun. Chișinău, unde sunt 520 de posturi vacante, urmat de UTA Găgăuzia – 127 și raionul Ungheni – 97. Cea mai mare lipsă de ca-

dre didactice se înregistrează pentru specialitățile Matematică – 272, Pedagogie preșcolară – 251, Educator – 138, Limbă și literatură română – 130, Fizică – 116.

Pentru a atrage cât mai mulți tineri în profesia pedagogică, MEC vine cu mai multe soluții. Astfel, absolvenții de liceu care vor alege să aplice la un program din domeniul Științe ale educației vor beneficia de peste 2500 de locuri bugetare, de bur-

să lunară de două ori mai mare (până la 3460 de lei în ultimii ani de studii), de programe de studii moderne, precum și de cămin la tarife atractive.

De mai multe oportunități pot beneficia și absolvenții de colegiu care își vor continua studiile la pedagogie. Pentru aceștia vor fi oferite peste 300 de locuri bugetare, pentru studii cu frecvență redusă, scurtarea cu un an a perioadei de studii, dar și de cazare în cămin în timp ce învață și muncesc.

Absolvenții specialităților pedagogice care se vor angaja în câmpul muncii pe una dintre funcțiile didactice vacante vor beneficia în primii 5 ani de activitate de indemnizație în valoare de 200.000 de lei, în cazul absolvenților de universități, și 160.000 lei pentru absolvenții de colegii. De asemenea, va fi redusă la 75% norma didactică în primii 5 ani de activitate, vor fi oferite compensații în valoare de 4000 de lei anual pentru procurarea materialelor și utilajelor didactice. Pentru cei care vor alege să meargă în mediul rural sau în centrele raionale se va oferi compensarea cheltuielilor pentru închirierea spațiului locativ și consumul de energie termică și electrică. La fel, tinerii specialiști vor beneficia de concedii de 62 de zile, asistență din partea cadrului didactic mentor în primii 5 ani de activitate, dar și alte facilități.

Lista funcțiilor didactice vacante pentru anul de studii 2024 – 2025 poate fi accesată: https://mecc.gov.md/sites/default/files/final_21.05.2024_funcții_didactice_vacante_pentru_2024_-_2025_0.pdf.

Se apropie perioada taberelor de vară pentru copii

Sezonul estival al taberelor de vară pentru copii este tot mai aproape. În acest context, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) vine cu un mesaj important pentru părinții care planifică o vacanță la camping pentru micuții lor.

„Întru evitarea oricăror situații neplăcute pentru copii, recomandăm părinților să meargă personal la tabără, înainte de a-și duce micuții. Să se informeze în detaliu despre condițiile de igienă și siguranță alimentară, să verifice deținerea de către blocurile alimentare din cadrul acestor instituții a actelor permissive eliberate de către ANSA (Certificat de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor sau Autorizație sanitar-veterinară de funcționare).

Actele confirmă că blocul alimentar este permanent monitorizat de către inspectorii ANSA și respectă următoarele cerințe: condiții de igienă corespunzătoare în depozite și blocurile alimentare; dotarea blocurilor alimentare cu utilaj corespunzător și cu ustensilele respective; deținerea unei surse sigure de alimentație cu apă potabilă a blocului alimentar; activitatea în cadrul blocului alimentar a personalului care deține cunoștințele necesare și îndeplinește cerințele de sănătate; respectarea fluxurilor tehnologice în cadrul blocului alimentar; amena-

jarea blocurilor de igienă personală înainte de servirea meselor; meniul zilnic de repartitie trebuie să fie cu indicațiile - produse care pot provoca alergii sau intoleranță, gramajul produsului oferit per/copil; meniul trebuie afișat în loc accesibil pentru copii și coordonat cu reprezentanții ANSP, precum și alte măsuri care garantează securitatea alimentară.

Totodată, aducem la cunoștința publicului că, înainte de deschiderea taberelor de vară, o comisie specială constituită din reprezentanții Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP), Agenției pentru supraveghere tehnică, autorităților publice locale și organizației sindicale verifică gradul de pregătire a taberelor.

Pe toată perioada sezonului estival inspectorii ANSA vor efectua controale inopinate la tabelele de odihnă unde, suplimentar, vor monitoriza și supraveghea calitatea și inofensivitatea produselor alimentare achiziționate pentru alimentația copiilor, dar și pentru a oferi suport consultativ în organizarea activității personalului din blocul alimentar”, comunică ANSA.

Instituția reiterează că se interzice părinților și altor vizitatori să aducă copiilor la tabără produse alimentare ușor alterabile și interzise pentru consum (hotdog-uri, cipsuri, apa carbogazoasă), pentru a evita cazuri de toxinfecție alimentară. Alimentația copiilor se efectuează în baza unui meniu prestabilit.

La Chișinău, 15 tabere cu sejur de zi pentru copii

Primăria capitalei va organiza în acest sezon estival 15 tabere cu sejur de zi la instituții de învățământ primar și secundar, ciclurile I și II, precum și 3 tabere constante: „Poenița Veselă”, „Alunelul” și „Cireșarii”. Totodată, vor fi organizate 14 tabere sportive la școlile de specialitate, 1 tabără ecologică, 13 Centre de creație care vor funcționa în perioada 1-30 iunie a.c., 20 de tabere tematice în baza Centrelor comunitare pentru copii, precum și 14 tabere în baza Bibliotecii Municipale

B. Iu.

Campionatul Național Gastronomic pentru Juniori, ediția 2024

Peste 100 de tineri talentați din 18 instituții de învățământ profesional tehnic din toată țara s-au adunat pentru a participa la cea de-a VIII-a ediție a Campionatului Național Gastronomic pentru Juniori. Evenimentul, desfășurat la Școala Profesională nr. 2 din Chișinău, a adus în prim-plan tineri cu vârste cuprinse între 16 și 20 de ani, pasionați de arta gastronomică.

Anului”, a fost dedicată lucrului în echipă și coordonării, instituțiile fiind evaluate pe baza prestației colective.

Premii și recunoaștere

La finalul competiției, cei mai talentați tineri bucătari, cofetari și brutari, precum și instituțiile de învățământ profesional tehnic de top, au fost recompensați cu premii bănești și diplome oferite de Ministerul Educației și Cercetării. De asemenea, organizatorii au pregătit și alte premii pentru a recunoaște efortul și talentul participanților.

Obiectivele competiției

Campionatul Național Gastronomic pentru Juniori are ca scop principal promovarea schimbului de experiență între instituțiile de învățământ, îmbunătățirea pregătirii și instruirii profesionale a viitorilor specialiști în domeniul gastronomiei. Competiția contribuie, de ase-

menea, la sporirea competențelor profesionale ale tinerilor absolvenți, asigurându-le o bază solidă pentru o carieră de succes în industria alimentară.

Acest eveniment reprezintă o platformă excelentă pentru tinerii pasionați de gătit, patiserie și panificație, oferindu-le oportunitatea de a-și demonstra talentul și de a învăța din experiențele colegilor și mentorilor din domeniu.

Competiție acerbă și probe complexe

Programul competiției a fost structurat pe mai multe probe, fiecare menită să testeze abilitățile și cunoștințele teoretice ale participanților în domeniul gastronomiei. Prima probă, „Tema de acasă”, cu genericul „Copilărie-păpădie”, a fost dedicată Zilei Internaționale a Copilului. Tinerii bucătari, cofetari și brutari au fost provocați să creeze preparate care să reflecte această tematică prin creativitate și tehnică.

Următoarea etapă, „Cutia Magică”, a testat capacitatea concurenților de a improviza și de a crea preparate delicioase dintr-o selecție surpriză de ingrediente. Proba individuală pentru cofetari și brutari a pus accent pe tehnica și precizia în realizarea produselor de patiserie și panificație. Ultima probă, „Școala

Negocieri privind reglementarea transnistreană, inclusiv pe problema școlilor

Oleg Serebrian și Vitalii Ignatiev, reprezentanții politici de la Chișinău și Tiraspol în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană, s-au întâlnit recent la Bender în cadrul unei ședințe de lucru desfășurate în incinta sediului Misiunii OSCE (Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa) în Republica Moldova.

Alături de alte subiecte importante abordate în cadrul întrunirii (depozitarea și transportarea fără impedimente a produselor agricole, a materialului semincer și a echipamentelor necesare către/dinspre loturile de pământ, amplasate după traseul Râbnița-Tiraspol; situația deținuților ilegali din regiunea transnistreană; pretențiile Tiraspolului privind procedura importurilor și exporturilor diferitelor categorii de mărfuri; înmatricularea cu plăci de model neutru a mijloacelor de transport necomerciale din regiune la subdiviziunile din orașele Tiraspol și Râbnița), negociatorii s-au referit la tema educației.

Astfel, potrivit Biroului politici de reintegrare, au fost reiterate dificultățile cu care se confruntă cele 8 școli cu predare în limba română din regiunea transnistreană, cu solicitarea de: a soluționa problema ce ține de returnarea/oferirea clădirilor proprii și adecvate procesului educațional; renunțarea la procesări neautorizate de date

cu caracter personal și la practica de remitere a citațiilor pentru evidența militară a elevilor; reducerea tarifelor la utilități la nivelul anului 2023.

„Este important să menținem dialogul în formatele de interacțiune existente între Chișinău și Tiraspol, inclusiv în vederea impulsivării activității grupurilor de lucru sectoriale, cu propunerea de a seta noi reuniuni ale experților din sferile educației, ecologiei, drepturilor omului, actelor de stare civilă”, a declarat Oleg Serebrian, vicepremierul pentru reintegrare.

Este de menționat că reuniunea de lucru în cauză a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană este a II-a din acest an.

Cor. UPP

Tamara Sterpu: „Este esențial să-ți placă să formezi oameni și, nu în ultimul rând, să o faci cu pasiune”

Cu o carieră ce se întinde pe parcursul a 32 de ani, dna Tamara Sterpu a strălucit nu doar ca profesor de biologie, ci și în diverse roluri de conducere și formare în cadrul Liceului Teoretic „Dante Alighieri”, din capitală. Pornind de la visul de a deveni medic și transformându-se într-un profesor respectat, Dumeaiei ne-a împărtășit motivația și evoluția pasiunii sale pentru învățământ, precum și strategiile și inovațiile pe care le-a implementat pentru a face învățarea mai captivantă și mai eficientă.

– Doamnă Tamara, ce v-a determinat să alegeți cariera în domeniul educației și cum a evoluat această pasiune de-a lungul celor 32 de ani în care ați fost profesor de biologie.

– De mic copil aveam un vis - să devin medic. Aceasta și-o doream și părinții mei. Timpul a aranjat lucrurile altfel. În ultimul an de școală am ajuns la concluzia că vreau să mă fac profesoară. Ceea ce m-a determinat să-mi schimb părerea este faptul că am avut profesori extraordinari, în special profesorul meu de biologie, dl Constantin Ajder. Profesorii din școală au remarcat aptitudinile mele de a transmite informații și de a explica diverse noțiuni. De aceea, în cadrul orelor, îmi propuneau să le predau colegilor mei anumite subiecte. Feedbackul primit din partea colegilor și încrederea acordată de către profesorii mei m-au determinat să duc mai departe pasiunea mea de a-i îndruma și de a-i sprijini pe ceilalți să descopere biologia și, desigur, să aleg o carieră în educație. Entuziasmul de la început m-a ajutat să depășesc problemele pe care le-am întâmpinat în primii ani ai carierei mele. În timp, am descoperit că îmi place să predau și se pare că și elevilor le place cum predau. Astăzi pot spune că meseria de profesor e frumoasă, plină de farmec, emoții pozitive.

– Care sunt momentele sau experiențele care v-au consolidat această alegere?

– „Pentru a deveni o personalitate de succes în orice profesie, trei lucruri sunt necesare: natura, studiul și practica”, spunea scriitoarea americană H.Beecher.

Dacă un profesor nu e convins de valoarea instruirii și nu e interesat de copii, el nu poate fi un profesor bun, cu o motivație corectă, care să aibă parte de satisfacții și rezultate frumoase. Meseria de profesor e unică - mereu sunt în compania unor copii tineri, curioși, dornici de a explora tainele naturii. Această meserie îmi oferă ocazia să-mi folosesc imaginația și să-i stimulez din plin pe ceilalți. Colectivul profesional a fost alături de mine și m-a încurajat, susținut, ghidat în cariera mea profesională. Am avut parte de mentori cu o pregătire profesională de excepție: Iulia Filip, Galina Carauș, Lidia Guțu, Zinaida Belâi etc...

– Cum vă implicați în crearea unui mediu de învățare stimulant și captivant în timpul lecțiilor de biologie? Care sunt strategiile dvs. preferate pentru a-i implica pe elevi în procesul de învățare?

– Pentru a motiva și captiva elevii în procesul studierii biologiei în cadrul orelor, explic elevilor noțiunile de bază, extrag din manual conținuturile relevante, le ofer îndrumare, îi încurajez să-și demonstreze cunoștințele, discut rezultatele împreună cu ei. Una dintre metodele mele preferate este învățarea bazată pe proiect, care, după părerea mea, este o metodologie axată pe obținerea unui rezultat educațional autentic, de calitate, merit să se dirijeze procesul educațional interdisciplinar. Învățarea prin metoda proiectului place mult elevilor și îi motivează. Această metodă le permite să exerseze ceea ce se învață într-un context din lumea reală. Astfel, orientez elevii spre o implicare mai profundă în activitatea de învățare, încât ei dispun de mai multe activități de cercetare, investigare a proceselor biologice. Le ofer îndrumarea necesară și combin metodele de cercetare cu metode de dezvoltare a capacităților cognitive. O activitate care place elevilor este excursia. Împreună cu elevii am organizat excursii la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Centrul Genetic de Excelență, Centrul de Dializă, Laboratorul de Micropropagare a plantelor VitroHUB, Grădina Botanică, Rezervația „Codri” etc. Aceste excursii sunt lecții de mare valoare pentru elevi, deoarece își pot testa cunoștințele achiziționate în cadrul orelor de biologie.

– În calitatea dvs. de director adjunct pentru instruire, țin să vă întreb care sunt cele mai frecvente probleme întâlnite în școala modernă?

– Cei 32 de ani de activitate în sălile de clasă ale Liceului Teoretic „Dante Alighieri” înseamnă pentru mine amintiri, emoții, lacrimi, bucurii, succese. Aici, alături de colegii mei care își pun sufletul pe tavă la fiecare lecție, descoperind talentele elevilor, mi-am format și modelat caracterul. Suntem un colectiv care am rezistat multor încercări. În instituția noastră, drept probleme aș putea specifica: lipsa spațiului (activăm la două adrese), clase supraaglomerate. O altă problemă ar fi și faptul că puțini tineri specialiști se angajează în câmpul muncii.

– Care sunt exemplele cele mai semnificative de inovații pe care le-ați implementat?

– Perioada pandemică ne-a demonstrat că predarea devine interesantă și interactivă cu ajutorul tehnologiilor. Mai mult, am văzut că poți utiliza tehnologiile pentru a crește motivația și performanța elevilor. Învățarea este mai distractivă pentru elevi când folosești la clasă jocuri și softuri educaționale. Elevii sunt implicați în propria învățare pentru perioade mai mari de timp și sunt încurajați să realizeze proiecte, într-un mod creativ, interactiv, și pot oricând să utilizeze diverse resurse digitale. De asemenea, am învățat că, prin utilizarea tehnologiilor se pot elimina blocajele în comunicare și se îmbunătățește relația profesor-elev. În plus, învățarea poate fi realizată chiar și de la distanță.

– Cum credeți că inovațiile pot îmbunătăți procesul educațional și performanțele elevilor?

– Prin integrarea instrumentelor TIC, procesul didactic este orientat spre elev, iar abordarea educațională devine deschisă, transparentă, interactivă, care facilitează colaborarea și învățarea continuă și îi ajută pe elevi să devină responsabili și să dezvolte abilități care îi ajută să se adapteze mai bine.

– Profesorul modern între competențe, strategii și dragoste pentru copii... Cum vă reușește să le combinați?

– Educația este o profesie de suflet, de aceea este necesar pentru un profesor să fie flexibil și adaptabil în era digitală modernă. Abilitățile profesorului modern înseamnă ca el să fie și student în aceeași măsură în care este un ghid. Un profesor care este întotdeauna dornic să învețe nu se va opri din creștere și din reușită. Sunt mereu în continuă căutare de surse informaționale, particip la diverse activități de formare, deoarece astăzi nu poți veni în fața unei clase de elevi doar cu conținutul din manual.

Profesorul trebuie să aibă încredere, aceasta se aplică atât pentru sine, cât și pentru alții. Beneficiul de a avea această abilitate este incomensurabil. Profesorul modern are nevoie să fie capabil să lucreze în grupuri sau echipe. Lucrul în rețea și rezolvarea de probleme împreună înseamnă succes pentru toată lumea.

Profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-i împuternici pe ceilalți în diferite moduri. Această abilitate înglobează multe concepte. Ea include abilitatea de a transforma negativul în pozitiv. Înseamnă să ai compasiune. Înseamnă să arăți capacități de lider și inițiativă. Este o atitudine de gândire spre progres, având în centru dragostea. O altă calitate nu mai puțin importantă este competența comunicativă a cadrului didactic - cunoștințele pe care le posezi trebuie și să le poți transmite. În cadrul orelor de biologie mă exprim clar, expun gândurile coerent. Un profesor modern trebuie să fie creativ, ingenios pentru că de el depinde succesul unei lecții. Profesorul trebuie să fie un ghid inteligent, competent, sensibil, cu imaginație, astfel încât prin comportamentul său să sensibilizeze elevii, să creeze condițiile optime de a realiza o educație de calitate. Problema azi este că sunt foarte multe informații. Aceeași teorie, aceeași noțiune este explicată în zeci de locuri. Îi învaț pe elevi unde să găsească informațiile bune, care sunt criteriile unei surse de calitate. Sunt deschisă spre universalism, toleranță, înțelegere, democrație, promovarea tehnologiilor moderne.

– Ce aspecte v-au inspirat să deveniți formator și care au fost cele mai memorabile momente în timpul activităților de formare a cadrelor didactice?

– Maica Tereza spunea: „Eu pot face ceea ce tu nu poți și tu poți face ceea ce eu nu pot; împreună putem face însă lucruri extraordinare”. Activitatea de formator cere implicare în diverse activități, creativitate, flexibilitate, empatie, o minte deschisă, dezvoltare permanentă și învățare continuă. Este esențial să îți placă să formezi oameni și, nu în ultimul rând, să o faci cu pasiune. Aceste activități mi-au dat posibilitatea să învăț multe și să fiu inspirată de colegii mei alături de care am activat.

– Care este abordarea dvs. în ceea ce privește crearea și publicarea de materiale educaționale? Cum credeți că acestea contribuie la dezvoltarea educației în domeniul biologiei?

– În calitate de profesor, sunt creator de resurse necesare procesului didactic. Fie că elaborez o proiectare a unei unități de învățare, a unei lecții, o fișă de lucru pentru elevi sau chiar un curs opțional. În practica pedagogică, lucrez mult asupra dezvoltării

competențelor profesionale în scopul satisfacerii cerințelor actuale. Crearea și publicarea de resurse educaționale contribuie și la dezvoltarea mea profesională și personală. Materialele didactice create și utilizate în cadrul orelor sporesc interesul elevilor față de subiectele studiate; sunt un schimb de bune practici între cadrele didactice; de asemenea vin în ajutorul tinerilor specialiști. În perioada lipsei de manuale la disciplina școlară aceste materiale sunt de mare ajutor.

– Sunteți și diriginta clasei a IX-a. Cum decurg pregătirile pentru examene?

– Perioada de dinaintea examenelor este o perioadă încărcată, mulți elevi din clasele a IX-a și a XII-a sunt implicați activ în pregătirea pentru examen, încercând să acopere ce mai au de acoperit, să repete ce mai au de repetat etc. Asta înseamnă mai multă disciplină în această perioadă. După luni de pregătire intensivă vine cu pași grăbiți și perioada examenelor. Elevii absolvenți participă la traininguri cu psihologul școlar în cadrul cărora sunt consiliați și ajutați să depășească cu bine momentele de stres generate de tensiunea competiției. Anul acesta 11 elevi din clasa a XII-a C, profil real (unde sunt profesor de biologie), au ales să susțină examenul la BAC, disciplina solicitată - Biologia. Pregătirea pentru examene în instituția noastră are loc pe parcursul întregului an de studii. Elevii ghidați de profesori exersează, rezolvă testele propuse de Agenția Națională de Evaluare și Curriculum. În cadrul pretestărilor elevii au simulat examenul, realizând testele propuse, astfel au avut posibilitatea să-și evalueze cunoștințele. Sper să ne bucurăm și în acest an de rezultate frumoase.

– Cum vedeți evoluția învățământului în următorii ani?

– O educație de calitate se bazează pe utilizarea unor resurse bogate în conținut interactiv, care pune accent pe comunicare, colaborare, creativitate și flexibilitate în gândire. Copiii vor lecții distractive, interesante, așa că sălile de clasă ar trebui să fie echipate în cel mai bun mod posibil cu: televizoare, table interactive, un laborator bun de calculatoare, microscop și un colț viu în laboratorul de biologie, truse de laborator pentru lecțiile de fizică și chimie, biologie, astfel încât să existe loc pentru cât mai multe experimente!

– Care sunt prioritățile și obiectivele dvs. în vederea îmbunătățirii educației și a performanțelor școlare în viitorul apropiat?

– Managementul timpului este marele scop pentru viitorul apropiat. Am nevoie să fac ceasul să fie șeful meu. Dacă am mult timp să lucrez la ceva, nu o să mă opresc, însă am nevoie să acord timp și pentru mine, ceea ce nu prea îmi reușește.

Proverbul „Omul cât trăiește învață” are o importanță deosebită pentru mine. Ca prioritate pentru următorii ani este și participarea la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate.

Dna Tamara Sterpu, vă mulțumim pentru timpul și generozitatea de a împărtăși cu noi experiența dvs. acumulată de o viață.

A intervievat
Silvia TURCAN

Ion Hadârcă - Doctor Honoris Causa al UPSC

Absolvent al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, autor al versurilor Imnului Studențesc al Universității, poetul-academician Ion HADÂRCĂ s-a învrednicit de titlul onorific de Doctor Honoris Causa, acordat de către Senatul Universității, acest fapt reprezentând o onoare pentru întreaga comunitate academică.

Personalitate de referință din spațiul literar și cultural național, Ion HADÂRCĂ contribuie esențial în promovarea valorilor educaționale, științifice și culturale.

În cadrul ceremoniei, prezentă la eveniment, dna Alexandra BARBĂNEAGRĂ, rector al UPSC, a reiterat contribuția lui Ion HADÂRCĂ la promovarea educației generațiilor în creștere și i-a adresat, cu onoare și grațitudine, sincere felicitări în numele întregii comunități academice a Universității.

Domnul Adrian GHICOV, conferențiar universitar, doctor habilitat, șeful Catedrei de limba și literatură română, a dat citire discursului Laudatio: *Ion HADÂRCĂ, poetul care tâlmăcește lumii profesiții*. În context, autorul acestui Laudatio a prezentat dominantele vieții și activității lui Ion HADÂRCĂ, accentuând polifonia creației sale și precizând că, prin această recunoaștere, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău integrează, simptomat și definitoriu, în comunitatea sa una dintre cele mai valoroase

personalități ale vieții literare, culturale și științifice în postmodernitate.

În continuarea evenimentului, în „*Lectio Magistralis: Aievea în decalogus*”, Ion HADÂRCĂ, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, membru de onoare al Academiei Române, poet, publicist, traducător, a mulțumit comunității academice a UPSC pentru apreciere și pentru înaltul titlu onorific acordat, a povestit prezența crâmpiei din studenție și i-a îndemnat pe studenți să-și păstreze intacte valorile morale, întrucât acestea vor fi mereu la modă, pentru că reprezintă cel mai prețios tezaur apreciat oriunde-n lume.

Au urmat mesaje de felicitare: Ion TIGHINEANU, academician, președinte al Academiei de Științe din Moldova, membru de onoare al Academiei Române; Teo CHIRIAC, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, poet și traducător; Mihai CIMPOI, academician al Academiei de Științe a Moldovei, membru de onoare al Academiei Române, ex-președinte al Uniunii Scriitori-

lor din Moldova, Doctor Honoris Causa al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”; Arcadie SUCEVEANU, poet, eseist, traducător, ex-președinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova; Iulian FILIP, poet, scriitor, dramaturg și folclorist, doctor în filologie; Aurelian SILVESTRU, scriitor, psiholog, publicist și pedagog.

La ședința festivă a Senatului, au participat și membrii Comisiei Senatului UPSC privind conferirea titlului de „Doctor Honoris Causa” domnului Ion HADÂRCĂ: președinte - Alexandra BARBĂNEAGRĂ, conf. univ., dr., rector UPSC; conf. univ., dr., Gabriella TOPOR, decan Facultatea de Filologie și Istorie; conf.

univ., dr. hab. Adrian GHICOV, șeful CLLR Facultatea de Filologie și Istorie; conf. univ. Olga BOZ, prodecan Facultatea de Filologie și Istorie; conf. univ., dr. Aliona ZGARDAN, CLLR Facultatea de Filologie și Istorie; prof. univ., dr. hab univ. Alexandru BURLACU, CLLR Facultatea de Filologie și Istorie; conf. univ., dr. Vlad CARAMAN, CLLR Facultatea de Filologie și Istorie; Ecaterina SCHERLET, directorul Bibliotecii Științifice Universitare.

Festivitatea s-a încheiat cu rezonanțe literar-artistice din creația poetului Ion HADÂRCĂ, în interpretarea actorilor Teatrului Național „Mihai Eminescu” din Chișinău (Olga TRIBOI, Ana BUNESCU-LEANCĂ, instrumentiștii orchestrei) și cu o ilustrare inter-/transdisciplinară a textului „Sonet în urcuș”, realizată de către studenții Facultății de Filologie și Istorie și de către Clubul de Dans „Codreanca”, prin coordonarea Catedrei de limba și literatură română. Maestrul în artă Aliona TRIBOI a cântat și a inspirat publicul prin vibrația poetică a piesei „O, Libertate, sfântă Libertate”, confirmând genericul evenimentului prin ideea lui Ion HADÂRCĂ, precum că „Libertatea este degetul arătător de la mâna lui Dumnezeu”.

Salon Muzical: omagierea profesoarei de vioară Valentina Ciobanu

Recent Biblioteca Națională a Republicii Moldova a găzduit o nouă ședință a Salonului Muzical, dedicată renumitei profesoare de vioară Valentina Ciobanu. Evenimentul a avut loc în Sala de conferințe „Alexe Rău” și a captivat o audiență impresionantă de muziceni, profesori și iubitori de muzică.

Profesoara Valentina Ciobanu, cu o carieră de peste patru decenii în domeniul muzical, a fost omagiată pentru contribuția sa excepțională în educația muzicală și formarea tinerelor talente. Printre cei prezenți s-au numărat foști elevi ai doamnei Valentina Ciobanu, care acum activează în orchestre naționale și

internaționale, precum și în diverse instituții de învățământ muzical din întreaga lume.

Valentina Ciobanu și-a început studiile muzicale în 1963, la Școala-internat republicană de muzică „E.Coca”, actualul Liceu Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”, și le-a continuat la Institutul de Stat al

Artelor „G.Musicescu”, specializându-se în vioară. Cariera sa pedagogică a început în 1977 la Colegiul de Muzică „Ștefan Neaga” și a continuat în diverse instituții de prestigiu, contribuind semnificativ la dezvoltarea educației muzicale din Republica Moldova.

Invitați speciali ai evenimentului au fost personalități marcante ale scenei muzicale și culturale, precum Nicolae Botgros, Vasile Goia, Svetlana Bivol, Ella Vlaicu, Maria Stoianov, Vasile Romanciuc, Ina Bulat și Elena Nistreanu. Fiecare dintre aceștia a adus un omagiu doamnei Ciobanu, evidențiind impactul profund al muncii sale asupra muzicii și culturii naționale.

Moderatoarea evenimentului, Iulia Gârlea, a ghidat audiența printr-o seară plină de momente emoționante, povești inspiraționale și recitaluri impresionante, susținute de discipolii Valentinei Ciobanu. În cadrul întâlnirii, au fost rememorate numeroase realizări ale doamnei Ciobanu - de la formarea unor muziceni de succes la participarea sa ca membru al juriului în diverse concursuri naționale de prestigiu.

În cadrul ședinței au fost menționate și contribuțiile Valentinei Ciobanu în mass-media și literatura de specialitate, inclusiv articole și participări la emisiuni radio și televizate, care au subliniat importanța educației muzicale și a patrimoniului cultural.

Evenimentul s-a încheiat cu aplauze entuziaste și mulțumiri aduse doamnei Valentina Ciobanu pentru dedicația și pasiunea sa pentru educația muzicală. Participanții au plecat inspirați de moștenirea lăsată de această distinsă profesoară, promițând să continue tradiția excelenței muzicale în Republica Moldova și nu numai.

Studentă a UPSC, premiată pentru creativitatea francofonă

Una dintre studentele remarcabile ale Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Victoria Costin, a fost distinsă cu un premiu de excelență în cadrul prestigiosului concurs AUF ECO, organizat de Asociația Universităților Francofone în Europa Centrală și Orientală.

AUF-ECO a marcat cea de-a 30-a aniversare prin organizarea a trei concursuri creative, menite să evidențieze și să promoveze francofonia în rândul

tineretului regional. Participanții au fost încurajați să exploreze și să prezinte diversitatea culturală și lingvistică a țărilor lor prin mijloace artistice.

Victoria Costin, studentă în anul III la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a UPSC, s-a evidențiat prin talentul și creativitatea sa la proba de creație grafică intitulată „Dix raisons pour apprendre le français” (Zece motive pentru a învăța franceza). Prin intermediul unei ilustrații ingenioase, a reușit să sublinieze importanța și frumusețea studiului limbii franceze.

Victoria Costin a transmis un mesaj de recunoștință și mulțumire colegilor săi, reprezentanților SRIMP UPSC și profesorilor săi pentru susținere și încurajare. Performanța ei nu doar că reflectă excelența academică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, ci și evidențiază angajamentul său în promovarea diversității și francofoniei în regiunea noastră.

Eforturile și realizările Victoriei Costin sunt o sursă de inspirație pentru întreaga comunitate academică a UPSC. Îi transmitem cele mai sincere felicitări și îi urăm mult succes în continuarea călătoriei sale academice și creatoare.

USAID: A fost renovată sala de sport a Liceului „A. Donici” din Persecina

Sala de sport a Liceului Teoretic „Alexandru Donici” din Persecina, Orhei, a fost renovată, inclusiv încăperile auxiliare, cu suportul financiar al Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Astfel, a fost schimbată tencuiala pereților și reparate sistemele de utilități și podeaua, ceea ce va contribui la reducerea de costuri la consumul de energie termică, electricitate și apă.

La ceremonia festivă de finalizare a proiectului, organizată de administrația instituției, au fost prezenți elevi și părinți. De remarcat că circa 800 de școlari vor beneficia de punerea în aplicare a acestui proiect, iar liceul va putea găzdui competiții locale, cercuri de sport pentru copii din comunitatea întreagă și cursuri de

perfecționare pentru cadrele didactice. Valoarea totală a proiectului a constituit 110 200 de dolari SUA, inclusiv investiția USAID de 61 900 de dolari. El a fost realizat prin intermediul programului „Comunitatea Mea”, ce vizează domeniul guvernării locale, fiind implementat de organizația internațională IREX.

„R. E. U. S. I. T. A.” – Resurse. Eficiență. Unitate didactică. Strategie. Individualizare. Tehnologie. Alternative

Tehnologiile care ne ajută în toate domeniile și ne uimesc prin dezvoltarea lor vertiginoasă ne demonstrează o dată în plus că calitatea are un rol ce nu poate fi contestat. La fel de mare este și rolul educației și instruirii în dezvoltarea societății. Elevul de azi este cetățeanul de mâine, care va fi direct responsabil de calitatea vieții noastre.

Problema identificată în mediul educațional din instituția noastră, care a necesitat o atenție sporită și trasarea unor acțiuni concrete, a fost diferența dintre situația școlară anuală și mediile la examenul de absolvire a gimnaziului și de BAC.

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt absolvenții claselor a IX-a și a XII-a, dar și întreaga comunitate educațională din IP LT Cotiușeni Mari, raionul Șoldănești, iar indirect va avea de câștigat întreaga comunitate din localitate.

Scopul proiectului a constat în elaborarea unui model de abordare a performanței școlare din perspectiva prestării unor servicii educaționale de calitate, de adaptate la nevoile de încadrare socială și profesională a elevului de azi - absolventul de mâine.

Obiectivele de bază ale proiectului au fost:

- identificarea nivelului randamentului școlar la disciplinele de examen în clasele absolvente a IX-a și a XII-a și analiza performanțelor la olimpiada școlară, prin compararea mediilor anuale și a rezultatelor la examenele de absolvire pentru ultimii trei ani de studii;
- formarea a 28 de cadre didactice din IP LT Cotiușeni Mari în perioada octombrie 2023 - martie 2024 la nivel local, raional și național de către instituțiile educaționale acreditate, în scopul dezvoltării profesionale și îmbunătățirii serviciilor educaționale prestate;
- crearea Clubului Elevilor Dotați și desfășurarea activităților de pregătire pentru olimpiadele școlare la toa-

te disciplinele de studiu;

- diseminarea rezultatelor proiectului și trasarea de noi direcții pentru asigurarea durabilității lor.

În cadrul proiectului au fost realizate, între altele, următoarele **activități**:

- perfectarea contractelor de prestare a serviciilor de formare continuă și achitarea serviciilor prestate (octombrie 2023);
- analiza randamentului școlar pentru o perioadă de 2 ani la disciplinele de examen în clasele absolvente (octombrie 2023);
- asistări la lecții în clasele a IX-a și a XII-a (noiembrie 2023 - ianuarie 2024);
- ședințe ale Clubului Elevilor Dotați din instituție (decembrie 2023);
- perfectarea unor abonamente anuale la presa periodică pentru anul 2024 (pentru biblioteca cabinetului metodic și a sălii de lectură a liceului, din mijloacele financiare oferite de partenerul proiectului);
- donație de literatură metodică pentru biblioteca cabinetului metodic (decembrie 2023);
- desfășurarea activităților de pregătire a elevilor dotați pentru olimpiadele școlare pe parcursul vacanței de iarnă;
- masa rotundă cu genericul *Elementele-cheie ale unei unități didactice*; ședința Comisiei Metodice Învățământ Primar (noiembrie 2023);
- atelierul cu cadrele didactice care predau disciplinele de examen în clasele absolvente cu tema: *Ne inspirăm din*

alternative educaționale, în scopul îmbunătățirii calității serviciilor educaționale oferite (noiembrie 2023);

- seminarul metodic în parteneriat cu STAP Șoldănești, cu genericul *Individualizarea procesului educațional - premisă a asigurării calității serviciilor educaționale prestate* (ianuarie 2024);
- analiza randamentului școlar pentru sem. I, anul de studii 2023-2024, în raport cu cel pentru ultimii 2 ani de studii (ianuarie 2024);
- analiza comparativă a performanțelor elevilor la olimpiada școlară, etapa raională, ediția 2024, în raport cu ultimii 2 ani (februarie 2024);
- formarea în cadrul Clubului PAIDEIA Pro Didactica cu tema *Disciplina profesională sau cum să reușim să facem totul* (martie 2024), precum și masa rotundă cu șefii comisiilor metodice din liceu;
- Promovarea învățării diferen-

țiate ca modalitate de a asigura succesul fiecărui elev (formare cu cadrele didactice din liceu, martie 2024);

- *Rolul strategiei didactice într-un demers didactic calitativ* (formare cu cadrele didactice din liceu, martie 2024);

Implementarea proiectului a avut un **impact pozitiv** asupra activității liceului, obținându-se rezultate cantitative și calitative notabile, precum:

- sporirea randamentului școlar la disciplinele de examen, în clasele absolvente, la finele semestrului I, față de situația școlară anuală din ultimii 2 ani de studii;
- creșterea numărului de elevi care au participat la Concurusul raional *Cei mai dotați elevi din instituțiile de învățământ secundar, ciclurile I și II, ale raionului Șoldănești*: 20 de elevi beneficiază de o bursă lunară (150 lei în ciclul gimnazial și 200 lei în ciclul liceal), față de 18 elevi în anul precedent;
- creșterea numărului de elevi premianți la etapa raională a concursurilor școlare pe obiecte: suntem pe primul loc în raion după numărul de premii și punctajul acumulat - 110 puncte față de 100, acumulate în anul precedent de studii;
- două cadre didactice s-au înscris la programul de recalificare profesională, organizat de MEC al Republicii Moldo-

va, față de un profesor care s-a recalificat în anul precedent;

- două cadre didactice din liceu au devenit autori de produse curriculare auxiliare;
- antrenarea cadrelor didactice în elaborarea programului activităților din cadrul Școlii *Experienței avansate* (solicitarea opiniei cadrelor didactice prin intermediul unui chestionar în *Googl Forms*).

Rezultatele obținute și schimbările inițiate în liceu vor avea **durabilitate în timp** prin: continuarea colaborării cu Instituțiile Educaționale STAP Șoldănești, CE Pro Didactica, Centrul de Formare și Leadership al UPSC; beneficierea de serviciile oferite de Institutul Național pentru Educație și Leadership; susținerea și motivarea profesorilor în creșterea în carieră; motivarea cadrelor didactice la participarea la formări tematice pentru a putea diversifica CDȘ și a oferi elevilor opționalul solicitat în chestionare; participarea cu elevii la cursurile opționale JAWA Distractivă și Girls Go IT; continuarea activității Clubului Olimpicilor și diversificarea activităților lui; inițierea în anul de studii 2024-2025 a unui proiect la nivel de raion, în formă de concurs, pentru elevii din clasele a VII-a - a VIII-a, în care vom pune accentul pe probele de concurs după modelul evaluării PISA; înaintarea unui demers către Consiliul Local al Primăriei Cotiușeni Mari, în vederea acordării de premii bănești pentru elevii câștigători ai fazei raionale a olimpiadelor școlare.

De remarcat că la finele fiecărei activități realizate au fost plasate articole pe pagina oficială a liceului și pe cea de Facebook.

Tatiana OLARU,
director adjunct
pentru instruire,
IP LT Cotiușeni Mari,
raionul Șoldănești

Tradiții de absolvire în diverse culturi

Absolvirea reprezintă un moment de tranziție crucial în viața oricărui student, marcându-se prin ceremonii și tradiții specifice care reflectă valorile culturale, istorice și educaționale ale fiecărei regiuni.

În timp ce unii aleg să-și îmbrace robe tradiționale, alții preferă elemente personalizate, cum ar fi tocile personalizate, pentru a marca acest eveniment semnificativ. În multe locuri se recurge la închirierea robelor de absolvire pentru a facilita costurile financiare ale achiziționării acestor ținute, însă tradițiile variază semnificativ de la o cultură la alta.

Statele Unite ale Americii

În SUA ceremoniile de absolvire sunt adesea percepute ca o celebrare grandioasă a succeselor academice. Studenții poartă robe tradiționale și tocile, deseori personalizate, cu culorile școlii sau cu mesaje speciale. Închirierea robelor de absolvire este obișnuită, oferind o opțiune accesibilă pentru toți studenții.

Japonia

În Japonia absolvirea este o ceremonie extrem de formală și bine structurată, în care studenții poartă hakama tradiționale sau costume formale. Aceste ceremonii accentuează respectul și recunoștința, studenții

mulțumind profesorilor și părinților pentru sprijinul oferit de-a lungul anilor de studii.

India

India aduce o paletă variată de tradiții de absolvire, reflectând diversitatea culturală și educațională a țării. În multe universități este obișnuit ca studenții să poarte costume tradiționale regionale sau naționale în locul robelor de absolvire standard. În instituțiile mai occidentalizate se folosesc robi și tocile, cu

mulți studenți optând pentru închirierea acestora.

Brazilia

Absolvirea în Brazilia este sărbătorită într-un mod vibrant și colorat. Evenimentul numit „Băile de formatură” sau balul de absolvire este plin de muzică, dans și festivități care reflectă spiritul energetic al țării. Robele și tocile sunt purtate în cadrul ceremoniei oficiale, cu mulți studenți alegând să închirieze aceste costume pentru a reduce costurile.

Tradițiile de Absolvire în Europa

În Europa tradițiile de absolvire variază considerabil între țări, fiecare având propriile sale obiceiuri care reflectă istoria și valorile educaționale locale.

Germania

În Germania absolvirea, cunoscută sub numele de „Abitur”, este tratată cu seriozitate și formalitate. Absolvenții liceelor sunt adesea sărbătoriți într-un cadru formal, unde discursurile și recunoașterea academică sunt la ordinea zilei. Universitățile organizează ceremonii similare, cu studenții purtând robe și tocile personalizate, deseori închiriate, pentru a menține uniformitatea și pentru a reduce costurile.

Franța

În Franța ceremoniile de absolvire păstrează o atmosferă de distincție, unde importanța educației și a excelenței academice este evidentă. Absolvenții poartă tocile și robe închiriate, simbolizând trecerea lor la statutul de absolvent.

Italia

Italia tratează momentul absolvirii ca pe o celebrare a reușitei personale și academice. Ceremoniile sunt bogate în tradiții, cu discursuri bine alese și adesea urmate de petreceri.

Închirierea robelor de absolvire permite participarea tuturor studenților la aceste evenimente importante, fără a suporta costurile complete ale achiziționării unei ținute formale.

Scandinavia

În țările scandinave absolvirea este privită ca o sărbătoare a lumii și a viitorului, reflectând valorile egalitare ale societăților lor. În Suedia și Norvegia, de exemplu, este obișnuit ca studenții să poarte șepci tradiționale la ceremoniile de absolvire, alături de robe închiriate, asigurând astfel o participare fără griji financiare.

Absolvirea este tratată cu un profund respect pentru realizările academice și personale, fiecare țară aducând un element unic în modul său de sărbătorire a acestui moment. Închirierea robelor de absolvire este o practică comună, care contribuie la menținerea tradițiilor și la accesibilitatea evenimentului pentru toți studenții, indiferent de situația lor financiară. Astfel, absolvirea devine nu doar un moment de recunoaștere a succesului individual, ci și un simbol al unității și egalității în diversitatea culturală europeană.

EXPLORAREA IDENTITĂȚII ȘI POLITICILOR CULTURALE EUROPENE

Workshopul „Identitate și politici culturale europene” din cadrul proiectului european Jean Monnet Module TEIDCIPEI „Dezvoltarea identității europene prin cultură în procesul de integrare europeană”, implementat de către Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, a avut loc recent, la Centrul de inovație și creativitate „Artcor”.

Ludmila LAZAREV,
coordonatoarea
proiectului Jean Monnet
Module TEIDCIPEI

dezvoltării identității europene prin cultură; politicile culturale europene și impactul lor asupra coeziunii și identității europene; diversitatea culturală și interculturalitatea în Europa; rolul sectoarelor culturale și creative în construirea unei comunități europene solide etc.

Participanții au avut oportunitatea de a discuta provocările și oportunitățile actuale din sectorul cultural, explorând metode inovative de promovare a inițiativelor culturale locale și susținere a colaborărilor transfrontaliere. Atelierul de redactare a proiectelor s-a încheiat cu prezentarea schițelor de proiect elaborate de către participanți. Acest workshop a reprezentat o platformă esențială

Evenimentul a reunit membri ai comunității academice, factori de decizie din domeniul culturii și reprezentanți ai societății civile, având ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare privind dezvoltarea identității culturale europene, prin politici culturale contemporane și acces la programele de finanțare ale UE în domeniul culturii. Evenimentul a reunit membri ai comunității academice, factori de decizie culturală și reprezentanți ai societății civile, pentru a crește conștientizarea publicului privind rolul politicilor culturale europene și accesul la finanțările UE în cultură.

În sesiunea de deschidere au participat Victoria Melnic, rectorul AMTAP, Claudia Melinte, coordonatorul Oficiului Erasmus+ Moldova,

și Andrei Chistol, secretar de stat din cadrul Ministerului Culturii al Republicii Moldova, care a intervenit online de la Bruxelles. Invitații au subliniat importanța culturii în procesul de integrare europeană și rolul esențial al politicilor culturale în promovarea identității europene și protejarea diversității culturale.

Agenda workshopului a inclus prezentări și sesiuni interactive, susținute de experți în domeniul culturii și a politicilor culturale. Printre vorbitori s-au numărat subsemnata, specialist în studii culturale, coordonatoarea proiectului; dr. Veceaslav Reabcinschi, expert în politici culturale, și dr. Mariana Zubenschi, specialist în psihologie socială, membru al echipei proiectului. Aceștia au abordat teme, precum: importanța

pentru schimbul de idei și bune practici între profesioniștii din domeniul culturii. Discuțiile au oferit perspective valoroase asupra modului în care putem contribui la dezvoltarea unei identități culturale europene puternice și inclusive.

Workshopul „Identitate și politici culturale europene” s-a încheiat cu un apel la acțiune pentru toți participanții, subliniind necesitatea unei implicări active și continue în dezvoltarea și implementarea politicilor culturale menite să contribuie la promovarea identității culturale europene ca resursă a dezvoltării durabile.

PROIECTE TRANSFRONTALIERE

Educației nonformale – lumină verde!

Se știe că educația nonformală școlară reprezintă un suport eficient pentru învățarea formală. Ea se deosebește de educația tradițională prin natura facultativă, conținutul organizat pe arii de interes, prin metode interactive motivante de cunoaștere și asimilare a informațiilor. Acest tip de educație cuprinde activități organizate în afara sistemului școlar, care oferă șansa de a pune în practică cele învățate la lecții și, mai ales, de a completa setul de experiențe valoroase pentru dezvoltarea personală a elevului. Educația nonformală se realizează prin activități educaționale organizate în afara sistemului formal, având obiective de învățare specifice și caracteristici esențiale:

- este centrată pe elev, pe nevoile și interesele lui;
- se desfășoară în mod organizat în afara școlii;
- nu are caracter obligatoriu, participă cine vrea;
- permite asimilarea de noi cunoștințe, idei, viziuni;
- folosește metode practice, interactive și diverse de formare.

Beneficiile educației nonformale sunt vădite. Ele derivă din faptul că educația nonformală pune elevul în centrul procesului de formare și asigură mediul necesar identificării și dezvoltării înclinațiilor, aptitudinilor și abilităților personale.

Educația nonformală are loc sub formă de activități extracurriculare, precum excursii, proiecte sociale și culturale, acțiuni ecologice, cercuri pe discipline, și oferă cadrul în care elevul poate să descopere lucruri noi despre sine și despre lumea din jur, să trăiască experiențe inedite, să-și dezvolte noi abilități și să-și contureze un set de valori care să-l ajute să evolueze pe plan personal și profesional.

În cadrul educației nonformale cu elevii de la cinci instituții a fost realizat Proiectul Transnațional *Valorificarea Turismului în Orizontul local*.

Acest proiect a fost gândit și realizat cu scopul valorificării și promovării patrimoniului natural și cultural în orizontul local, sub aspect social, intercultural, antreprenorial. Obiectivul principal al proiectului a fost dezvoltarea spiritului civic la elevii, motivarea lor pentru o învățare mai profundă la lecțiile de geografie.

În cadrul proiectului au fost antrenate cinci instituții de învățământ: Instituția Publică Centrul de Excelență în Transporturi, mun. Chișinău (IP CET); Liceul Tehnologic Administrativ și de Servicii „Victor Slăvescu”, Ploiești, România (LTAS „V. Slăvescu”); Instituția Publică Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, Chișinău (IP CEITI); Instituția Publică Centrul de Excelență în Economie și Finanțe, Chișinău (IP CERF); Academia de Studii Economice din Republica Moldova.

Printre obiectivele proiectului s-au numărat: construirea unui parteneriat, în scopul promovării unor valori comune între cele 5 instituții de învățământ; participarea la acțiuni

de ocrotire a biodiversității prin parteneriat în vederea rezolvării problemelor ecologice la nivel individual, local și global; promovarea comunicării eficiente între elevii; realizarea schimbului de experiență și valori în cadrul valorificării turismului în orizontul local; crearea și dezvoltarea de activități curriculare și extracurriculare în dezvoltarea durabilă a turismului și protejarea biodiversității. Fiecare instituție numită mai sus a vizitat câte 3 obiective turistice. Noi, împreună cu elevii mei, am vizitat: Complexul istoric-arhitectural Manuc Bei, Muzeul Național de Istorie, Grădina Botanică din Chișinău. Împreună am realizat pliante cu conținut informativ despre aceste obiective turistice, cărți digitale, filmulețe. Pliantele au fost repartizate trecătorilor cu scopul de a promova aceste obiective turistice. Ulterior i-am provocat pe colegii noștri din România, cu grupul de elevi, la o deplasare, cu scop turistic în locațiile turistice și istorice din Republica Moldova. Provocarea a fost acceptată și colegii noștri - profesori, împreună cu grupul de elevii, au sosit în Chișinău. Am efectuat excursii în centrul istoric al orașului Chișinău, la Muzeul Național de Istorie, la Muzeul Național de Etnogra-

fie și Istorie Naturală din Chișinău. Elevii au vizionat obiectivul turistic Orheiul Vechi, peisajele naturii din aceste locuri. Au rămas foarte impresionați de obiectivele vizitate. A urmat Conferința școlară, care a avut loc în incinta Centrului de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale din Chișinău. Manifestarea a avut genericul „Vreau să te cunosc”. Fiecare echipă de elevi a avut logo, poster și comunicări. Elevii au prezentat filmulețe, comunicări în care au povestit despre cunoștințele obținute în Republica Moldova.

O altă activitate a fost organizată în orașul Ploiești, România, unde Liceul Tehnologic Administrativ și de Servicii „V. Slăvescu” a fost gazda unei întruniri educaționale. Evenimentul a reunit echipele de la Liceul Tehnologic Administrativ și de Servicii „V. Slăvescu” (România), CEITI, CET, ASEM și CEEF (Republica Moldova).

Pe parcursul celor două zile elevii și profesorii implicați în proiect au desfășurat prezentări, postere, cărți digitale, pliante, filmulețe, colaje de fotografii, cărți de vizită în care au descris și prezentat cele văzute. Fiecare echipă a prezentat produsele de promovare a obiectivelor turistice din România și Republica Moldova, iar cadrele didactice au avut ocazia să-și cunoască mai îndeaproape elevii lor. De un viiu interes a fost întâlnirea cu meșterii de la LTAS „V. Slăvescu”, or. Ploiești. Elevii au avut parte de o experiență fascinantă în cadrul unei vizite la Muzeul Ceasului „Nicolae Simache”, or. Ploiești, unic în rețeaua muzeală din România. Acest muzeu găzduiește o colecție impresionantă de aproape 1000 de piese, care ilustrează evoluția mijloacelor de măsurare a timpului. Totodată, participanții au avut oportunitatea să admire frumusețea Cas-

telului Peleş, construit între anii 1873 și 1914 ca reședință de vară a regilor României, și să se bucure de priveliști spectaculoase de la terasa Castelului Cantacuzino, o construcție în stil neoromânesc, ridicată în 1911, la cererea prințului Grigore Cantacuzino.

Proiectele transfrontaliere contribuie la sporirea motivației elevilor de a învăța lucruri utile ce țin de turism, economie, parteneriat, de valorile culturale, de realitatea vieții atât în orizontul local, cât și în spații geografice mai mari, dincolo de orice aspecte ce țin de școală, ca și instituție. Principiul participativ, care stă la baza educației nonformale, trebuie înțeles ca o participare la propria formare (înțelegerea nevoilor și găsirea soluțiilor adecvate) și la viața comunității/societății. Dacă în cazul educației formale curriculumul este impus, în cazul educației nonformale acesta este negociat de grupul de participanți, astfel încât să răspundă cât mai bine nevoilor acestora. Valorizarea educației nonformale apare ca urmare a faptului că sistemul educațional formal se adaptează într-un ritm prea lent la schimbările socioeconomice și culturale ale lumii în care trăim. De aceea sunt întrevăzute și alte posibilități de a-i pregăti pe elevii să răspundă adecvat la schimbările societății. Aceste ocazii de învățare nonformală trebuie să aibă mai multă lumină verde în sistemul nostru educațional.

Dina NICODIM,
profesoară de geografie,
grad didactic I;

Vladimir NICODIM,
profesor de geografie,
grad didactic I;
IP Centrul de Excelență
în Economie
și Finanțe, mun. Chișinău

UPSC – gazda Festivalului Internațional Folcloric „Dansul Vetrelor Nistrene”, ediția a II-a

Inițiativă a Facultății de Științe ale Educației din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Festivalul Internațional Folcloric „Dansul Vetrelor Nistrene”, ediția a II-a, a demarat în cadrul Săptămânii Portului Național.

Evenimentul a adunat grupuri de dansuri populare din Moldova, România, Grecia și Ucraina și, în prima zi, a început cu Marșul Portului Național, pe str. Ion Creangă din Chișinău, culminând cu prezentări coregrafice în sala mare a „Clasei Viitorului”. Festivitatea a fost deschisă de dna conf. univ., dr. Alexandra BARBĂNEAGRĂ, rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, care a salutat participanții și a încurajat promovarea valorilor dansului folcloric și a portului național, acestea fiind elemente definitorii în interacțiunea diferitor culturi și națiuni.

Doamna rector, de asemenea, a avut o întrevedere cu reprezentanții grupurilor artistice participante la acest eveniment cultural-artistic, apreciind inițiativa de promovare a valorilor culturale, a tradițiilor și portului național, întrucât Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău este unica instituție de învățământ superior din R. Moldova, care pregătește cadre didactice la programele de studii Dans popular și clasic și Dans sportiv și modern, la ciclul I, Licență, și Managementul și didactica artei dansului, Ciclul II, Master, la Facultatea de Științe ale Educației. În ca-

drul acestei întrevederi s-a discutat și despre proiectele de perspectivă ale universității, în scopul valorificării culturii dansului popular și a valorilor autentice la nivel național și internațional. La întrevedere a participat dna Valentina CIOBANU, prodecan, coordonatorul Festivalului. Colectivele de dansatori din Grecia, România, Moldova și Ucraina au primit diplome și și-au exprimat grațitudinea și respectul față de conducerea universității, care promovează cultura dansului popular la nivel național și internațional.

Mulțumiri alege dnei Alexandra BARBĂNEAGRĂ, rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, pentru susținerea ideii și sprijinul acordat în organizarea evenimentului, dnei NINA GARȘTEA, decanul Facultății de Științe ale Educației, dnei Valentina CIOBANU, prodecanul Facultății de Științe ale Educației, dnei Lidia COJOCARI, șefa Catedrei de Pedagogie Preșcolară, Educație Fizică și Dans, dlui Ion BENCHECI, lector univ., pentru organizarea Festivalului Internațional „Dansul Vetrelor Nistrene”.

Dionisie COBÎLAȘ, coregraful ansamblului de dans popular „Hecenii”: „În joc rămân cei mai puternici! Tot ce facem e să muncim”

Ansamblul de dans popular „Hecenii”, din satul Heciul Nou, raionul Sângerei, a primit Golden Buzz-ul la concursul „Românii au talent”, sezonul 14.

Pe 24 mai, s-a calificat în finala concursului „Românii au Talent”, care se va desfășura pe 31 mai. Astfel, în total 11 concurenți vor lupta pentru marile premii.

Ansamblul Hecenii vine din satul Heciul Nou, raionul Sângerei, și s-a format acum 10 ani.

Dionisie Cobilaș, conducătorul ansamblului de dans, activează într-o companie juridică, iar timpul său liber îl dedică familiei și tinerilor care formează ansamblul de dans popular „Hecenii” din satul Heciul Nou, raionul Sângerei.

„Am decis să participăm la emisiunea „Românii au talent” exact în momentul în care primăria din localitate a decis că ansamblul de dansuri consumă prea multe resurse locale, moment în care am rămas la propriu și la figurat fără nimic. Am convenit că această prestație va fi ultima pentru noi, dar nu a fost să fie. A fost doar un început frumos pentru tot ce numim cultură în satul Heciul Nou”, susține coregraful ansamblului.

În ședința din 10 aprilie a cabinetului de miniștri, Dorin Recean a solicitat ministrului Dan Perciun să pregătească o hotărâre care să permită alocarea a 1,3 milioane de lei din fondul de rezervă, pentru repararea sălii în care se antrenează dansatorii ansamblului „Hecenii”, din raionul Sângerei, care a cucerit scena de la „Românii au talent” și au fost calificați să treacă direct în semifinală.

Anterior, Maia Sandu „a îndemnat Guvernul să găsească cât mai rapid, împreună cu administrația publică locală din raionul Sângerei, un spațiu nou, modern, care corespunde necesităților, așa încât acești copii să poată dansa și promova tradițiile noastre în continuare”.

Astfel, dansatorii au trecut direct în semifinală, fiind primul grup folcloric care primit Golden Buzz-ul în cadrul concursului.

„Văzându-vă pe voi, avem speranța că folclorul nu o să moară niciodată”. Ansamblul din R. Moldova, Hecenii, a devenit primul grup folcloric care a primit Golden Buzz-ul la „Românii au Talent”.

Sursa: diez.md

Ziua Culturii Bulgare și a Scrisului Slav, marcată la Taraclia

Ziua Culturii Bulgare și Ziua Scrisului Slav a fost marcată la Taraclia prin desfășurarea unui eveniment la Universitatea de Stat „Grigore Țambac”. Prim-ministrul Dorin Recean i-a felicitat pe etnicii bulgari și a îndemnat la unitate pentru atingerea scopului de țară – integrarea europeană, care va asigura pace, libertate și bunăstare.

îmbogățesc patrimoniul național. „Noi toți suntem Moldova, chiar dacă reprezentăm etnii diferite și vorbim limbi diferite. Limba bulgară este unica limbă cu grafie chirilică din Uniunea Europeană, iar cultura noastră va deveni parte integrantă și va oferi diversitate patrimoniului cultural european”, a spus premierul.

Prim-ministrul a îndemnat comunitatea locală să susțină integrarea europeană și a relevat relațiile excelente ale R. Moldova cu Bulgaria, care a parcurs același drum.

De asemenea, premierul a salutat hotărârea autorităților de a transforma universitatea din Taraclia în una regională, europeană, care să acopere necesitățile de studii ale etnicilor bulgari și ale altor naționalități din regiune.

În cadrul vizitei sale la Universitatea de Stat „Grigore Țambac” din Taraclia, premierul a depus flori la Monumentul Sfinților Chiril și Metodie, creatorii alfabetului chirilic, utilizat pentru scrierea în limba bulgară.

„În unitate este puterea. Îmi doresc ca Moldova să devină o țară europeană. Un loc al păcii, prosperității și bunăstării tuturor oamenilor acestei țări. Este singura cale pentru dezvoltarea Republicii Moldova”, a accentuat premierul.

Șeful Executivului a vorbit despre avantajul diversității etnice și al dialogului intercultural, care

ATENȚIE! CONCURSURILE!

Ministerul Educației și Cercetării anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante:

director al Școlii Sportive Specializate de Haltere din Cahul.

Informațiile despre funcția vacantă și condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md

Telefoane de contact: 022 233 560; 022 233 320.

Direcția Învățământ General Cimișlia anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante:

- **director al Instituției Publice Gimnaziul „Tudor Strișcă”, s. Satul Nou, r-nul Cimișlia;**
- **director al Instituției Publice Liceul Internat Sportiv Lipoveni, r-nul Cimișlia;**
- **director al Instituției Publice Gimnaziul Gradiște, r-nul Cimișlia;**
- **director al Instituției Publice Gimnaziul „Alexandr Pușkin”, or. Cimișlia;**
- **director al Instituției Publice Gimnaziul „Dimitrie Cantemir”, s. Ialpujeni, r-nul Cimișlia;**
- **director al Instituției Publice Centrul Raional de Creație a Copiilor și Adolescenților Cimișlia, or. Cimișlia.**

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile Ordinului Ministerului Educației al Republicii Moldova nr. 163/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general.

Data-limită de depunere a dosarelor: **30 de zile** din data publicării anunțului.

Informații suplimentare la tel. 067488746

Adresa: or.Cimișlia, bd. Mihai Viteazul, nr.44, et. II.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 595.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,
Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>